

Leidžia Spaudos b-vė
„Sviesa“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS BRAZIL.“
Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)
Tel.: 4-1125
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams-10\$000
pusei - 6\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.
Užsienin:
metams — 20\$000 pusei
metu 12\$000.
Redaguoja
St. Vancevicius

5-ji METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Rugpjūčio - Agosto mėn. 5 d.

NR. 31 (239)

Duodame nemokamai plytas.

SKLYPAI MĖN. IŠSIMOKĖJIMUI NUO 20\$000 BE INAŠU.

„ALTO DO YPIRANGA“

TARP CRISTOVAM COLOMBO PRIEGLAUDOS IR ESTRADA VERGUEIRO 300 METRU ATSTU NUO BONDÉS N. 4 (YPIRANGA) SUSTOJIMO VIETOS.

TERRENOS KLABIN

INFORMACIJOS VIETOJE IR RASTINĖJE RUA BOM PAS TOR 53 TEL. 4-9449

CENTRALINĖ RASTINĖ: RUA BARÃO DE ITAPETINGA 18 TEL. 4-7502

Į penktuosius metus žengiant.

Mūsų kolonijai pravartu prisiminti ir žinoti, kaip buvo pradėtas priaugusių kartos švietimo darbas São Paulo Mokos rajone, kur prieš keturis metus ir dabar gyvena skaitlingos lietuvių šeimos. Tiesą pasakius, prieš keturis metus Mokos rajonas gal buvo tirčiausia lietuviškas apyventas. Tik vėliau, darbas sumažėjus, daugelis lietuvių iš Mokos rajono išvažinėjo po provinciją, išsiklaidė kituose miesto rajonuose, kur kitas pripuolamai susirado pastovesnį darbą. Daugelis lietuvių buvo užsiperkė žemės sklypelius vila Bellos, vila Zelinos, vila Emmos zonose, kur kitiems šilp taip pavyko savo gužtelę susilipdyti, sėslų gyvenimą pradėti.

1929 metais, Konsulatui įsisteigus, pradėta galvoti apie vaikūnius, kurie ango bemoksliais tėvams bei vyresniejiems dirbant fabrikuose, dažnai „gatvės“ įtako e.

Pasitelravęs apie savų mokyklų steigimo formalumus pas vengrus, kurie Mokoje jau turėjo savo dviejų kumplekų mokyklą, mūsų konsulas pradėjo kalbinti lietuvius susaukti platesnį tėvų susirinkimą ir aptarti savo mokyklų steigimą.

Liepos mėnesio pradžioje tokis susirinkimas įvyko rua Dias Leme 53 nr. salėje, kaip tik toj pačioj salėje, kur dabar susispaudė jaunimo draugija „Atėitė“. Salę tuomet nuomavo vienas lie-

tuvis, kuris mielai ją buvo pasiūles mokyklos patalpa.

Steigiamam susirinkimam žmonių prisirinko su vaikais apie šimtą, p. Konulas pakvietė mūsų žmones prisidėti prie savo mokyklos steigimo ir jos išlaikymo. Lalkai tuomet uždarbių atžvilgiu buvo geresni, todėl visi susirinkimo dalyviai mielai tą pasiūlymą priėmė ir čia pat buvo išrinktas pirmas mokyklos Tėvų Komitetas, į kurį įėjo nariais Jaruševičius, Juodzevičius, Antanas Serbenta ir Senobonas.

Mokyklos inventoriui įsigyti susirinkimo buvo paauktos apie 150 mlr. grynas pinigais, kiti vėliau pasižadėjo savo dalį aukoti. Nupirkta iš General Motors kelios senos dėžės, iš kurių buvo padaryti (reikia prisipažinti, labai nuakti) mokyklai snalai ir... rugpjūčio 5 dieną jau prasidėjo vaikų priėmimas savon mokyklon.

Mokytojai buvo pakviesti: Irma Caruso — brazilų kalbai dėstyti, ir p. lė Zukauskaitė — lietuvių kalbai dėstyti. Mokyklos atidarimo išvakarėse p. lė Zukauskaitė telefonu pranešė į Konsulatą, kad jeigu jos alga nebū dvigubai padidinta, tai ji mokytojai neisiant... Nors jau buvo paskirta virš 300 litų alga, vadinas neitiek nemažesnė už tą alga, kurią gaudavo liaudies mokytojai Lietuvoje, bet ji atsisakė mokykloje dirbti tik dėlto, kaip vėliau paaiškėjo, kad

ją sugundė garsininkai.

Mokyklai patalpa jau buvo pasaudyta, snalai nuvežti, knygos iš Lietuvos jau buvo vežamos į São Paulo, vaikams užrašyti diena paskirta, o čia... štai tau ir devintinis: paskutinę valandą mokytoja atsisako. Kad išvengus nuostolių, reikėjo sudarytą padėtį gelbėti. Kadangi p. konsulo žmona turėjo mokytojos praktiką Lietuvoje, tai patiausiame pradėti darbą, kol atsiras mokytojas iš lietuvių tarpo. Tačiau šitam ponios Mačiulienės pasiūlymams neteko praktiškai pasireikšti: pripuolamai tą dieną užėjo į Konsulatą jaunas inteligentingas vyrukas, kuris pasisakė esąs studentas — medikas, laikinai dirbęs vienuose žinomoj Antactikoj, uždirdamas po 180 mlr. per mėnesį. Jam buvo pasiūlyta mesti darbą fabrike ir eiti mūsų mokyklon dirbti.

Tokiū būdu buvo sulipdytas pirmas mokytojų sąstatas mūsų prieš keturis metus sukurtoj mokykloj. Jeigu brazilų kalbos mokytojai, Irma Caruso nieko nebuvo galima prikišti mokslo dalykuose, tai toli — gražu negalima to pasakyti apie studentą V. Morkį, kurį vėliau teko iš mokyklos atleisti dėl jo nesuderinamū su mokytojo vardu poelgių už mokyklos sienų. V. Morkio vieton buvo pakviesta mokytojai p. lė V. Valiukevičūtė, kuriai tenka jo šiai dienai mokyklai vadovauti.

Ne vien tik mokytojų sudėty per tuos keturis metus įvyko permainų. Mums jau du kartu teko keisti mokyklai patalpą: iš rua Padre Raposo 173 nr. reikėjo keltis į rua ea Mooca, o iš ten į dabartinę patalpą — rua Oratorio

nr. Visus šituos darbus teko pakelti mokyklos Tėvų Komitetams, daugiausia tos mokyklos nuolatiniam bendradarbiui Antanui Serbentai padedant.

Būta ir esama daugelio kitokių galvosūkių, kaip surinkti nuoma už mokyklos patalpą, kaip padidinti mokyklos inventorių, kaip padėti mokyklą praplėsti, įvedant vakarinius kursus suaugusiems ir t. t. Išties reikia daug kantrybės ir pasiūlymų kad apsiliktą darbą ištesėti. Bet, nežiuriui į visokias sunkenybes ir dažnai pasitaktiškus negražius ir nekultūringus puoimus iš šalies, darbas nesusitrikdė. Jeigu tik gerai pagalvosime, tai galėsime įvertinti pasieventę darbą kad ir skaičius prisiminti. Skaičiai geriau byloja, kaip gražūs žodžiai. Štai jie. Tėvų Komitetams per tuos keturis metus reikėjo poodu po tris milžius surinkti virš dešimties kontų grynas pinigais, iš kurių buvo mokama nuoma už mokyklos patalpą ir švaros palaikymą. Mūsų sunkiais bedarbis laikais surinkti tiek pinigų neturtingam Mokos rajone ir tik iš to nedidelio skaičiaus tėvų, kurie savo vaikus leidžia lietuvieš laikomon mokyklon, tai yra labai sunkus ir didelis darbas.

Iš nesanai paskelbtų spaudoje davinų pasirodo, kad išią mokyklą vidutiniškai lankė ka-met po 55 mokinius, vadinas, per du šimtų vaikų per tą trumpą laiką pramoko bent ekatvinti ir tašyti gimtąja kalba ir portugalų kalba.

Suaugusių kursūs dviem atvejais lankė per 30 asmenų, ir, jeigu tik būtų daugiau susipratimo ir noro prisirinti

Pirma lietuviška mokykla São Pauly.

Šiais 1933 metais rugpjūčio mėn. 2 dieną sukako lygiai keturi metai, kaip São Pauly įsteigta pirmą lietuviška mokykla „Dro Vinco Kudirkos“ vardu pa vadinta.

Šia proga noriu supažindinti mūsų lietuvių koloniją su tos mokyklos kūrimosi pradžia, jos džiaugsmais ir asaromis, kad kiekvienas iš mūsų galėtų su sidaryti sau bendrą supratimą apie savosios mokyklos reikšmingumą čia išsviljoj.

Prieš 7-8 metus dauguma lietuvių dėl įvairių įvairiausių priežasčių, o labiausia — ieškodami geresnių gyvenimui šaltinių, aplėjo girtąjį kraštą Lietuvą ir atvyko Brazilijon laimės ieškoti. Nemažas nuostimis tuoj apsigyveno fazendose prie žemės ūkio darbų, bet didžiausias nuostimis tai susispietė miestuose, — ypač São Pauly. Čia apsigyveno tokiuose rajonuose, kurie arčiau fabrikų, dirbtuvų, kur ir butai pigesni, k. a.: Mokoje, Bom Retire, Villa Anastacioje, Villa Belloje ir kitur. Vienas iš tirstai lietuviams apgyventų rajonų yra Mokos rajonas, ypač gatvės: Padre Raposo, Madre de Deus, Dias Lemes ir kitos. Ten kaip šandie, taip ir ankščiau lietuvių knibzdėjo, tarytum kokiame skruzdelyne. 1926 — 28 m. ir 1929 metais darbo sąlygos buvo pakenčiamos, galima buvo pragyventi ir dar šį tą susitauptyti. Vieni taip ir darė, kiti vėl mazo pasilinksminėti, pasivažiinti ir gyventi negalvodami apie rytojį, apie bet kokį moralį ar materialų savęs aprūpinimą. Tenka pasakyti, kad tuo metu atsirado ir daugybė įvairių „geradarių“, kurie pajutė, jog vienas kitas, turi susitaupęs kelis milrejus panorą juos išvilioti, apsimedami geriausiais ir žadėdami aprūpinti materialiais ir moračiais gerybėmis.

Nokuriems jų, pavyko savo tikslą atsiekti ir išvilioti kruvinu prakaitu uždirbtus reišus, nors žmonėms naudos jie jokios neatnešė, būdami labiau su sirūpinę savais asmeniniais reikalais negu visuomeniniais. Taigi biznio darbas neatnešė jokių teigiamų vaisių, priešingai tik sukurstė visus lietuvius, įnešė nepasitikėjimą savas savų, išugdė didžiausią neapykantą. Žmonės kartą skaudžiai apvilti daugiau nebeapsitikėjo taip vadinais, kolonijos inteligentais. Lietuvių santykiai liko labai įtempti,

nes įvyko didelis susiskaldymas įvairiomis grupėmis, su įvairiais siekiniais. Kaip ilgai tęstųsi toks lietuvių skaidymasis ir nepasitikėjimas nežinia, jei lietuvių nebūtų susilaukę iš Lietuvos pagalbos. Tokia pagalba sulaukta 1929 metais, įsteigus Lietuvos Konsulatą São Pauly.

Liet. Konsulas p. Dr. P. Mačiulis pats pirmautinis pastebėjo tą lietuvių susiskaldymą, tą vienybės trūkumą, iškritimą iš normalių gyvenimo vėžių. Jis ėmė raginti pažangesnius spiestis į organizaciją, steigti savas lietuviškas mokyklas, švietis ir lavintis, nes tik tuo keliu žengiant esa galima pagerinti taip morale, taip materialę būklę.

Žmonės kartą suvilyti ir čia su

neapsitikėjimu klausė, nerodydami jokios iniciatyvos.

Tik štai Mokos pažangesni lietuvių, kariems parūpo jų pačių ir priaukančios kartos likimas, tartum pabudo iš gilaus miego, tuoj ėmė patys rūpintis ir kitus raginti steigti São Pauly lietuvišką mokyklą.

Tuo tiksu ir iš savo tarpo išrinko atstovus, kurie kreipėsi Lietuvos Konsulatan, prašydami p. Konsulo tarpininkavimo mokyklos įsteigime. G. p. Konsulas tam mielai pritarė.

Taip tai 1929 metais liepos mėn. 7 d. gatvje Dias Lemes įvyko pirmas visuotinis lietuvių susirinkimas, lietuviškos mokyklos steigimo reikalui. Susirinkime dalyvavo p. Konsulas ir keli iš Lietuvos svečiai.

G. Konsulas išdastė savos lietuviškos mokyklų būtiną reikalingumą; dalyvavusieji tam pritarė ir sudarė Tėvų Komitetą, kuris turėjo rūpintis medžiaginę mokyklų būklę, būtent: apsimokė-

simą buto nuomas, mokyklos sąvras, ir t. t. Susirinkime buvo surinkta 122\$. Ir nutarta už kiekvieną mokyklą laukantį mokini imti mokesnį už įstojamą jį menesį 5\$000, o visus kitus po 4\$000. Veltiau p. Konsulas suteikė paūpalpą virš 40\$.000, tais pinigais buvo padaryti mokyklini suoliai, lenta ir kitokie būtiniausi daiktai. Mokyklini butas išnuomota Padre Rapozo gatvėje N. 170, kur jį ėmė veikti nuo rugpjūčio mėn. 2 d.

Mokinių skaičius pradžioje buvo 97 vaikai, bet einant Brazilijoj išleistais įstatymais mažamečius, skaičiuje 13 mokinių teko atleisti iš mokyklos. Pirmoju šios mokyklos mokytojimi ir vedėju buvo p. V. Morkys. Iki metų gale visi tėvai mokėjo nustatytą mokesnio išskyrus tuos, kuriuos mokykla liuosavo 10%. Taigi ir mokyklos kasoje 1930 metais liko virš 200\$000 pinigais.

Prie mokyklos suoispietę tėvai ir šiaip jaujimas gavo progos semtis sau

Mokos Dr. V. Kudirkos vardo lietuvių prad. mokykla ir mokiniai. Vidury sėdi: p. Konsulas D-r P. Mačiulis ir mokytojos.

M. V. Kopjev.

„Gyvenimo šaknis.“

Kinų legenda.

Toli toli, ten, kame Didysis Van denynas plauo Rusijos valdomos žemės krantus, auga tamsūs seni miškai, kurie savo šešėly slepia didžius turtus ir baukščius paslaptis. Tiktai grausmas, laukinio žveries kaukimas arba vėjo staigimas kartais pertraukia milžinų galvojimą... Bet nutyla grausmas, nušvilpia taigos gyventojų riksmas — ir vėl viskas nutyla ir paskęsta didingoj ramybėj. Baugu ir trošknu pasidaro žmogui, pirmą kartą patekusiam į taigą. Bet viskas, kas paslaptina ir baugu, vilioja žmogų, — taip ir taiga: pabuvojusį joje vėl traukia į savo pažiūrėti, kas slepiasi jos tamsių milžinų, taigos augalų tanknėje. Ir pripranta prie taigos žmogus, kažin kas traukia ir su žavi atėjūna.

Pripranta žmogus ir pamėgsta taigą — ir neišleidžia ji jo daugiau iš savo neįžengiamų miškų ir vis vilioja į save gilyn...

Vargas nežinančia u kelio žmogui, įžengusiam į taigą, arba užlipusiam ant jos kalvelių; pasmangia jį ta žmogus, neišleidžia, atitraukia nuo vos matomo takelio ir alkū nukankina, „piktybe“ *) numarina ir priverčia mirti prie kokio nors upelio, jeigu jam dar pakanka jėgų prišliaužti prie jo.

*) Smulkios muselės.

Taip, puikios taigos kalvelės ir miškas, bet jie ir baisūs.

Tiktai drąsius ir stiprius išleidžia taiga, apdovanojus savo turtais. O tie turtai dideli: daug sidabro ir auksų guli taigos gelmėse ir upėse ir daug „dženšenio“ **) auga dauboso tarp kalvelių. Bet gauti tos dovanos galima tik išbadėjus ir visai nusikamavus.

Daug legendų ir padavimų yra apie taigą. Tie padavimai daugiausia sukurti pirmųjų taigų gyventojų — žmonių mongolų rasės. Už visas gražesnės yra legendos kiniečių, kurie kadaise buvo dabartinės Rusijos Rytų Sibiro, Priemario Srities ir Priemurio gyventojai.

Viena legenda arba padavimą apie kiniečius Vau-hau-ho ir Liu — aš dabar jums papasakosiu.

Pasivėlavęs keleivis, kuris eina per sušalusią taigą tarp Priemario Srities kalnelių, aiškiai girdi, kaip kažkoks paukštis liūdnami ir ilgai šaukia: „Liu“. O jeigu keleivis vėliai vakare eis per lygumą, tai išgirs, kaip kitas paukštis tiek pat liūdnami šaukia: „Van-hau-ho“, ir to šauksmo aidas ilgai teikia liūdnu minčių keleiviams.

Pat, ką sako musų toji legenda. Staiai vieną iš tų daubų upių,

**) Vaistinė šaknis („Gyvenimo šaknis“). Ar. V. kas.

būtent Sungari, ėjo Dangaus Imperijos *) sūnų būrys iš 12 žmonių. Jų žalvario spalvos veidai ir nuogi iki juosmens kūnai buvo deginami karštos vidurdienio saulės.

Senai ėjo jie vos matomu takeliu, nežinia kieno pramintu. Daug kartų saulė kėlėsi virš kalvelių ir vėl slėpėsi už jų; bet žalvariniai žmonės vis ėjo siekdami savo tikslo, o jų tikslas buvo neieiti ten, kur dar nebuvo įžengęs nė vienas Dangaus sūnus — jie ieškojo gyvenimo šaltinio — „dženšen“ šaknies. Jau sunku buvo eiti po deginančias saulės spindulius, — išdžiūvo jų liežuviai ir gerklės ir sustingo kojos, apie kurias nuolat apsviniodavo vijo klnai — augalai. Norėtų jie pasilsėti ant m'nkatos želės ir išrūkyti pypkę, bet vadovas, senas kinietis, vis ėjo žingsnis po žingsnio, vis pirmyn. Ir tik tada, kada saulė jau nusileido už mėlynavusių toluoju kalnelių, jis davė ženklą sustoti.

Keleiviai sutūpė ir prisikimšo savo ilgus pypkes. — netrukus tabokos dūmai, tokie reti svečiai šiose vietose, pasklidė dauboje.

Ilgai jie tylėjo, iki truputį pasilsėjo po tokios sunkios kelionės ir iki kiekvienas pergalvojo savo sapnėtausias mintis.

Pirmas nutraukė tylą jaunas kinietis vardu Van-hau-ho, kuris prakabino savo bičiulį vienmetį Liu, apie kažin ką susikaupusiai galvojusį.

— Visa mano širdimi mylimas Liu, apsidairyk. Ar nedžiugina tave

*) Kinijos. Ar. V. kas.

dievy mums duotas grožis? Žiūrėk! kaip paraudonavo dangus nuo saulėlydžio, ir kokie gražūs irisai, nulenkę savo melsvus žiedus į jupe! Ar tavęs nevilioja tolimų kalvelių mėlynė ten, kur auga „dženšen“? Rasakyk, kodėl tu taip nuilūdes? Ir kas tave kankina?

— Dievai teatsiūnčia laimės tavo širdžiai, teprašina tavo gyvenimas taip pat lygiai, kaip šio pėllo vanduo, mieles Van-hau-ho! Mane kankina bausis nujautimas. Man rodos, kad negrįšiu aš daugiau į gamtą faną *) neleis man dievai išėiti iš kalvelių, ir turėsiu aš čia žūti!

— Tesužiba tavo siela taip, kaip žuvies žvynai vidurdienio saulės spinduliuose; uvaryk sunkias mintis! Mus laukia turtai, o tu jau netekai vilties, — dievai juk laimina mus tolimai kelionėi. Jau dešimt saulių praėjo, o mus vis lydi tik pasisekimai. Kam gi drumsiti savo ramybį?

— Ne, aš netikiu, kad dievai yra su mumis! Nors man labai skaudu manyti, bet, man rodos, kad mus laukia vien skausmai, linksmasis Van-hau-ho. Ilgai bičiuliai kalbėjo apie jų kelionės tikslą, bet vistik miegas su merkė ir jiems akis.

Ryta, kaip tik ryto šviesa išblakė nakties tamsą ir rytai nusidažė rausva spalva, visas būrys, paskubom pavalgęs ryžių ir šokių tokių šaknų, kurias surinko čia pat dauboje, nuėjo toliau.

*) Kiniečių namelis. Ar. V. kas.

Pranešimai.

Pranešama, kad š. m. rugpjūčio 12 dieną, 4 val. p. p. šaukiamas Lietuvos S. gos Brazilijoje, ellinis valdybos posėdis, Lietuvos Name, rua Bandeirantes 92.

Sekretorius.

Pranešama, kad š. m. rugpjūčio 15 d. 7 val. vak. šaukiamas L. Sporto S. gos „Lithuania“. Mokos skyriaus visuotinis narių susirinkimas, savo patalpoje rua Dias Leme 53. Bus svarstomi svarbūs klausimai. Narių atsilikimas būtinas.

Valdyba

Pranešama Bom Retiro Lietuvos žiniai, kad š. m. rugpjūčio 11 d. (penktadienį) 7½ val. vakarą šaukiamas Lietuvos katalikų susirinkimas Lietuvos Namų salėje Rua Bandeirantes 92. Kun. B. Bumšas laikys idomią paskaitą. Prašoma kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Pranešama Villa Anastacio ir La pos Lietuvos žiniai, kad š. m. rugpjūčio 6 d. (sekmadienį) 3 val. p. p. šaukiamas B. L. J. S. gos „Viltis“ Villa Anastacio skyriaus steigiamasis susirinkimas Liet. prad. mokyklos salėje, rua Camacan 117. Visi lietuviai prašomi kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Iniciatoriai.

Pranešama visuomenės žiniai, kad „Liet. Sąjunga Brazilijoje“, Lietuvos Name rua Bandeirantes 92, atidarė KNYGYNĄ. Knygos skaityti išduodamos Sekmadieniais nuo 1 iki 4 val. vak., antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p.

Mokosnis 1\$000 j mėnesį.

Knygyno Vedėjas.

BROLI-LIETUVI

Neufmirk, kad jau laikas atnaujinti „LIETUVIS BRAZILIJOS“ prenumeratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Už apnokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus liges, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

3 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

Lietuvi, Išėivi!

Atsimek, kad tavo šventą pareiga skaityti vienintelį Brazilijos Lietuvos nepartinį, tautinės minties saviraštį. „Lietuvius Brazilijoje“, kuriame, kaip veidrody atspindi visas mūsų išėivijos kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

„Lietuvius Brazilijoje“ yra didžiausias, pigiausias ir daugiausiai skaitomas saviraštis Brazilijoje.

„Lietuvius Brazilijoje“ netarnauoja siauriems partiniams reikalams, bet rūpi visiems Lietuvos išėivių materialiu ir moraliu gerbuvu.

Todėl kiekvienas Lietuvos išėivis privalo skaityti „Lietuvius Brazilijoje“.

Dėmesio!

Dėmesio!

Jaunime! nepraleisk progos pasilinksmiti ir pašokti š. m. rugpjūčio mėn. 6, 13, 20 ir 27 dienomis, sekmadieniais B. L. Jaunimo S. ga „Viltis“ rengia linksmus šokių

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje rua Bandeirantes 92.

Vakarų pradžia 7 v. vak. pabaiga 12 v. naktį

GRIEŽ LIET. DŪDŲ ORKESTRAS

Pakvietimai gaunami „Liet. Braz.“ redakcijoje ir pas draugijos narius. „Viltis“ Valdyba.

„LIET. BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
- 5) Dariono krautuvėje S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Freitas 99a, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATĄ?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŲ IR ĮVAIRENYBIŲ!

Dr.

A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Parsiduoda Namas

Ir krautuvė 3 kambariai ir virtuvė su vonia ir didelis kiemas.

AVENIDA ZELLINA Nr. 7

Bondės: Vil, Prudente 32. Villa Zelina.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)

SÃO PAULO.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligonius nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPEPININGA 37 a salas 8 — 9. Tel. 4 0715.

PINIGŲ KURSAS

litas	---	2\$300
Prancouz frankas	---	\$720
Vok. markė	---	4\$410
Ital. lira	---	\$980
Dolaris	---	12\$420
Orugvajaus pezas	---	7\$000
Argentinos pezas	---	4\$300
Anglų svaras	---	60\$236
Lenkų	---	1\$920

PRISIEKUSIS VERTEJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiose atsitikimuose: Chamadoms ir pl. lietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 32.

TEL. — 2-6393.

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25-ą m. praktika ligoninėse ir klinikoje Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydymo vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, širdies, džiuvos, mažakraujystės ir kitų ligų.

Kalba Lietuviškai, Rusiškai, Lenkiškai, Vokiškai ir Portugališkai.

IZIDORO GAËLO

Rua Anhaia 100 (P. Retiro).

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOS“ JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

LIETUVOJE

Radio stotis bus trigubai sustiprinta.

Lietuvos radio stoties nešamosios bangos galingumas buvo ligi šiol 2,5 kw, o galingumas maksimalinės moduliacijos taške 7 kw. Dažnai dėl tokio silpnumo kitos stotys Lietuvos stotį užrėdavo ir šiaip darbą trukdydavo. Iškilę reikalas stoties galingumą padidinti. Dabar Lietuvos stoties nešamosios bangos galingumas bus 7,5 kw., o galingumas maksimalinės moduliacijos taške 20 kw. Tuo būdu stotis bus bent trigubai sustiprinta ir klausytojai per duodamą programą galės žymiai geriau girdėti. Sustiprinimo išlaidos yra padengiamos iš paprastosios stoties sąmatos. Naujų kreditų šiam tikslui nerėkės. Sustiprinus, stotis suvartos bent pusantro karto daugiau elektros ir čia didesnių išlaidų nesusidarys. Galutinas stoties suregulavimas bus atliktas ligi rugpjūčio 1 dienos. Nuo tos dienos stotis pradės dirbti jau trigubai galingiau.

Poligone nukrito lėktuvas.

Šaizūnų poligone, atliktamas karinius pratimus, nukrito ir sudūžo vienas karškas lėktuvas. Skridęs lėktuvas kap. Vilius išėjo su parašytu ir laimingai nusileido. Laimai buvusios lėktuvo bombos nesprogo ir tuo būdu išvengta didesnės nelaimės.

Nušovė plėšika.

Pagėgių apskrity pasienio policijos sargybiniai nušovė mėginusį pabėgti įtartingą asmenį. Vėliau paaiškėjo, kad nukautasis buvo seniai policijos ieškomas vagis — plėšikas Juozas Bernotas. Pas nukautąjį rasti įvairūs įsilaužimo įrankiai, užtaisytas revolveris, kulkė ir kitą. Spėjama, kad plėšikas buvo pasirodęs naujam žygiui.

Avansai už cukrinius runkelius.

Akecinė bendrovė „Lietuvos Cukrus“ jau pradėjo ūkininkams mokėti antruosius avansus už šiemet auginamus cukrinius runkelius. Antrieji avansai mokami runkeliams nuravėti ir reikinti, tik pristatius tam tikrus pažymėjimus, kuriuos išduoda specialūs fabriko žmonės — runkeliais auginamų plotų vietose tikrintojai, arba, reikalui esant, rajonų ar apskričių agronomai. Abiejų avansų ūkininkams iš viso bus išmokėta apie 1.200.000 litų.

Demonstracija prieš Vokiečius Kaune.

Nesenai grupė jaunuolių, daugumoj žydų, surengė ties Vokietijos pasionitaiybė demonstraciją. Jie pražygiavo pro atstovybę, šaukdami „Šalin Hitlerį“ ir panašiai. Policija demonstrantus išsklaidė ir kai kuriuos jų suėmė.

Kauno karo komendantas už viešios tvarkos ir ramybės ardyvų 14 demonstrantų nubaudė po 1.500 litų arba po 3 mėn. kalėjimo. 7 — po 1.000 litų arba 2 mėn., 6 — po 500 litų arba vieną mėn. Trys demonstrantai išsiųsti metams į savo kilimo vietas.

VISI!!!

Maži, dideli, jauni ir seni kviečiami į „Dr. V. Kudirkos“ liet. prad. mokyklos 4-ųjų metų sukaktuvių

Spektakli - Balių

Kuris įvyks š. m. rugpjūčio 5 d. 8 val. vak.

ITALU SALEJ
RUA DA MOÓCA 308.

Mokyklos vaikai suvaidins: „Našlaitė“, „Į mokyklą“ ir portugalų kabilų „Borboleta preta“. Toliau dainos ir deklamacijos lietuvių ir portugalų kalbomis. Vėliau šokiai, žaislai, konfeti, serpentinas skrajojantis paštas ir t. t. iki 4 val. ryto.

Pakvietimai gaunami visose mokyklose pas „Vilties“ Sgos narius „Liet. Braz. Redakcijai, ir K-to narius.

T-ųjų K-to Valdyba.

Kauno miesto turtas.

Kritus kainoms, visos Kauno miesto turtas buvo patikrintas ir perkaičiuotas. Pagal naują įkainavimą, Kauno miesto savivaldybės žemės vertė siekia 42.726.418 litų, miško vertė — 266.650 litų ir trobesių vertė — 5.635.595 litai, iš viso 48.682.663 litai.

1931 metais Kauno miesto turtas buvo įvertintas 62½ milijonų litų. Tačiau, per paskutinius metus Kauno miesto turto vertė yra sumažėjusi apie 14 milijonų litų.

Gaisras padarė arti milijono litų nuostolių.

Sudėgė Kalnujų km. gyventojų Naujoko malūnas ir lentplūvė. Gaisro priežastis nežinoma. Nuostoliai siekia kone milijoną litų. Malūnas ir lentplūvė buvo įrengta visai moderniškai, buvo aprūpinta naujausiomis techniškomis priemonėmis. Kartu sudėgė ir elektros stotis.

Lenkų laivas Klaipėdoje.

Į Klaipėdos uostą buvo atplaukęs lenkų sportinis laivas (jachtas) „Wojewoda Pomorski“. Jachto kapitonas mūsų pasienio policijai paaiškino, kad, keliaudami iš Gdynės į Liepą, jie pristigė maisto, ir todėl buvę priversti užsukti į Klaipėdą.

Nusipirkę maisto, už kurį sumokėjo Dancigo guldenais, nepagaidanjami svečiai tos pačios dienos vakare išplaukė į Liepą.

Kaunas kovoja su žiurkėmis.

Kauno miesto taryba svarstė kovos su žiurkėmis klausimą. Numatyta pavasarį ir rudenį ruošti kovos su žiurkėmis savaites. Per tas savaites visi namų savininkai turės statyti nuodų tose vietose, kur žiurkių daugiausia yra. Nuodų galima bus įsigyti vaistinėse.

Skautai Baden-Powell; sutiks Palangoje.

Rugpjūčio 17 d. Lietuvos atvyksta skautystės įkūrėjas ir viso pasaulio skautų šefas lordas Baden-Powellis su šeima, lydimas 600 Anglijos skautų vadovų ir 50 anglų skautų vadų. Lietuvos skautai sutiks įj garbingą svečią.

VISI!!!

PASAULYJ

Traukinių katastrofa.

Florenca. Italijoje prie Caldina stoties susidūrė keleivių traukinys su priekiniu traukiniu. Per įvyksią nelaimę sužeista 20 žmonių, kurie visi buvo nugabenti į Florencijos ligoninę.

Kasyklų darbininkų streikas.

Nujorkas. Iš Pensilvanijos (Amerikos) pranešama, kad šioj valetybėj sustreikavo 15.000 kasyklų darbininkų. Pensilvanijos valdžia suteikė pagalbą 8.400 šeimynų, kurie dėl streiko buvo jos reikalingi.

Paskutinės žinios praneša, kad streikuojančių, vakarų Pensilvanijoje skaičius siekia 20.000. Tvarkai palaikyti išsiųsta į kasyklas apie 300 policininkų.

Paskutiniu laiku Ispanijoje ir Italijoje prasidėjo dideli kariniai. Ispanijoje karščiai siekia 42.° pavėsy.

Anglų dienraštis „Daily Mail“ praneša, kad Pranešėja sumokėjo pusę skolos anglų finansininkams, kuri buvo gauta balandžio mėnesi. Gražinos skolos suma siekia 15 milijonų anglų svarų.

Turkijoje atidarytas naujas Stanbulo Universitetas. Į naują universitetą pakviesta 50 profesorių svečių. Kiti — turkai.

Argentinoje, Buenos Aires studentai nutarė nuo 1 rugpjūčio paskelbti streiką, protestuodami prieš hitlerininkų delegaciją atvykusia Argentinon.

Padėka

D. L. K. Vytauto vardo lietuvių prad. mokyklos Villa Bella vardu reikiu nusiųs padėką. 1) p. Antanui Makuškai už aukaviną mokyklai „Grunvaldo“ (gražiai įristame tome) ir p. K. Čeraiškai už aukaviną. 1) „Žiemos vakaras“, Ožeikienės ir „Šauliai Meksikoje“, M. Reid.

Mokyklų Vedėja
L. Majienė

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis neprasus!

Vilkiųj sudėgė žydų biblioteka ir skaitykla. Gaisras sunaikino apie 400 knygų. Nuostoliai siekia apie 15.000 litų.

Viena belgų firma žadanti kas mėnuo „Maiste“ įsigyti po 2000 kg. kumpių ir taukų.

Nusižudė dėl bankroto „Metro politaine“ kino sakinė Kaune Kupricienė. Paskutiniais laikais ji turėjusi 660.000 lt. nuostolių.

Dviračių fabrikas steigiamas Klaipėdoje. Jis žadąs aprūpinti Lietuvos vis didėjanti pareikalavimą ir gaminti dviračius eksportui.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Jos Charlotte 29. VII 33
Indier 10 VIII 33
Cuyaba 12 VIII 33

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.]

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo tefingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

